

6968/1/92

REV 1 ADD 1
RESTREINT

PI 65
CULTURE 63
PRO-COOP 40

FÆLLES HOLDNING FASTLAGT AF RÅDET DEN 18. JUNI 1992
MED HENBLIK PÅ VEDTAGELSE AF ET DIREKTIV OM
UDLEJNINGS- OG UDLANSRETTIGHEDER SAMT OM
VISSE ANDRE OPHAVSRETBEDELÆGTEDE RETTIGHEDER
I FORBINDELSE MED INTELLEKTUEL EJENDOMSRET

RÅDETS BEGRUNDELSE

Vedr.: Fælles holdning vedtaget af Rådet den 18. juni 1992 med henblik på vedtagelse af et direktiv om udlejnings- og udlånsrettigheder samt om visse andre ophavsretbeslægtede rettigheder i forbindelse med intellektuel ejendomsret

1. Kommissionen forelagde den 13. december 1990 Rådet et forslag til Rådets direktiv om udlejnings- og udlånsrettigheder samt om visse andre ophavsretbeslægtede rettigheder ¹⁾. Dette forslag var baseret på EØF-Traktatens artikel 57, stk. 2, artikel 66 og artikel 100 A.

Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg afgav udtalelse om forslaget henholdsvis den 12. februar 1992 ²⁾ og den 3. juli 1991 ³⁾.

Europa-Parlamentet godkendte i sin udtalelse hovedlinjerne i Kommissionens forslag; det stillede nogle ændringsforslag, som Kommissionen i vidt omfang har indarbejdet i sit ændrede forslag af 30. april 1992 ⁴⁾.

I henhold til EØF-Traktatens artikel 149, stk. 2, fastlagde Rådet den 18. juni 1992, idet én delegation undlod at stemme, en fælles holdning som gengives i dok. 6968/92 PI 65 CULTURE 63 PRO-COOP 40.

---

1) EFT nr. C 53 af 28. 2.1991, s. 35.

2) EFT nr. C 67 af 16. 3.1992, s. 92.

3) EFT nr. C 269 af 14.10.1991, s. 54.

4) EFT nr. C 128 af 20. 5.1992, s. 8.

I. Punkter, hvor Kommissionens ændrede forslag adskiller sig indholdsmæssigt fra Europa-Parlamentets udtalelse

2. Kommissionen kunne ikke acceptere den tilføjelse, som Europa-Parlamentet havde foreslået i femtende betragtning (ændringsforslag nr. 5). Denne tilføjelse var knyttet sammen med et ændringsforslag om vederlag for privat kopiering, som parlamentsudvalget havde afvist, og som ikke var blevet forelagt Europa-Parlamentet; Kommissionen fandt derfor, at der ikke længere var nogen begrundelse for at medtage denne tilføjelse.

Rådet kunne tilslutte sig Kommissionens begrundelse for ikke at medtage dette ændringsforslag.

3. Kommissionen indarbejdede ikke Europa-Parlamentets ændringsforslag til artikel 11, stk. 1 (ændringsforslag nr. 36), da den fandt, at det ikke tilførte det oprindelige forslag noget nyt, og at det snarere forekom at være mindre præcist end forslaget. Kommissionens ændrede forslag indeholder derimod en anden ændring, der gør denne bestemmelse klarere.

Rådet var enig i Kommissionens begrundelse for ikke at indarbejde dette ændringsforslag, og ville, for så vidt angår indholdet, følge Kommissionens ændrede forslag, idet affattelsen dog blev ændret, så det klarere fremgår, at denne bestemmelse omfatter de i direktivet omhandlede værker og genstande, ikke alene i de medlemsstater, hvor de på den fastsatte dato ⁵⁾ beskyttes af den nationale lovgivning om ophavsret og ophavsretbeslægtede rettigheder, men også i de medlemsstater, hvis

---

5) For så vidt angår datoen, henvises til punkt 5.

ationale lovgivning ikke yder en sådan beskyttelse, forudsat at de pågældende værker og genstande på denne dato opfylder direktivets beskyttelseskriterier (artikel 13, stk. 1, i den fælles holdning).

II. Punkter, hvor Rådets fælles holdning adskiller sig indholdsmæssigt fra såvel Europa-Parlamentets udtalelse som fra Kommissionens ændrede forslag

4. Europa-Parlamentet foreslog en ny artikel 4b, hvorved der ud over de økonomiske aspekter i forbindelse med udlejning og udlån (ændringsforslag nr. 18) indføres visse "droit moral"-aspekter. Kommissionen har indarbejdet dette forslag i sit ændrede forslag (artikel 4a).

Rådet, der er orienteret om, at Kommissionen er i gang med at undersøge spørgsmålet om "droit moral" generelt, har foretrukket ikke at løse dette specifikke "droit moral"-aspekt i dette direktiv, men at afvente resultatet af Kommissionens undersøgelse.

5. Europa-Parlamentet har ikke foreslået at ændre datoen i artikel 12 for, hvornår medlemsstaterne skal have sat de nødvendige bestemmelser i kraft for at efterkomme direktivet (den 1. januar 1993); Kommissionen har heller ikke ændret denne dato i sit forslag.

Rådet har skønnet, at denne dato er urealistisk, og at der er behov for en frist på mindst 18 måneder mellem direktivets endelige vedtagelse og den dato, hvor de nødvendige nationale bestemmelser skal træde i kraft.

Rådet har derfor ændret denne dato til den 1. juli 1994 (artikel 15 i den fælles holdning). Denne ændring får konsekvenser for artikel 11 (artikel 13 i den fælles holdning).

III. Punkter, hvor Rådet har indsat mere detaljerede bestemmelser end Europa-Parlamentets udtalelse og Kommissionens ændrede forslag

6. Europa-Parlamentet har foreslået et nyt stk. 1a til artikel 2, hvorefter den ledende instruktør af et audiovisuelt værk i dette direktiv mindst skal betragtes som ophavsmanden (ændringsforslag nr. 25).

Kommissionen har indarbejdet denne tilføjelse i sit ændrede forslag med den præcisering, at medlemsstaterne kan bestemme, at andre skal anses som medindehavere af ophavsretten (artikel 2, stk. 2).

I betragtning af de ændringer, som denne bestemmelse indebærer af den gældende ordning i visse medlemsstater, har Rådet foretaget følgende justeringer af bestemmelsen:

- det har præciseret, at den ledende instruktør anses som ophavsmanden eller en af ophavsmændene, men at medlemsstaterne fortsat kan bestemme, at andre skal betragtes som medindehavere af ophavsretten (artikel 2, stk. 2, i den fælles holdning);

- det har tilføjet et stykke, der giver medlemsstaterne mulighed for at undlade at anvende denne bestemmelse på værker, der er produceret inden den i artikel 15 fastsatte dato (artikel 13, stk. 4, i den fælles holdning);
- det har tilføjet et stykke, der giver medlemsstaterne mulighed for at udskyde anvendelsen af denne bestemmelse indtil højst tre år efter direktivets gennemførelse (artikel 13, stk. 5, i den fælles holdning);
- Rådet og Kommissionen har fremsat en erklæring til optagelse i Rådets mødeprotokol om, at Kommissionen inden 1. juli 1997 skal forelægge en rapport om spørgsmålet om definitionen af ophavsmanden til filmværker eller audiovisuelle værker i Fællesskabet.

7. Europa-Parlamentet havde foreslået et nyt stk. 3a til artikel 2 om de kontraktlige forbindelser mellem de udøvende kunstnere og filmproducenten ⁶⁾ vedrørende udlejnings- og udlånsrettighederne (ændringsforslag nr. 13), samt en udvidelse af bestemmelsen til også at omfatte reproduktions- og spredningsrettighederne (ændringsforslag nr. 19 og 21).

Kommissionen indarbejdede indholdet af disse ændringer i sit ændrede forslag (artikel 2, stk. 5, artikel 6, stk. 2, og artikel 7, stk. 2), og udvidede anvendelsen af de pågældende bestemmelser til, foruden ansættelseskontrakterne også at omfatte alle kontrakter vedrørende produktionen af en film.

---

6) Udtrykket "film" skal i dette direktiv forstås som defineret i artikel 2, stk. 1, fjerde led, i den fælles holdning.

Rådet har ligeledes overtaget indholdet af disse ændringer, men har foretaget visse tilpasninger af formuleringerne.

For det første har Rådet med hensyn til kapitel I begrænset formodningen om afståelse af rettigheder til kun at omfatte udlejningsrettigheder, men ikke udlånsrettigheder, i betragtning af de indskrænkninger, som direktivet indfører i eneretten til udlån (artikel 4 i forslaget og artikel 5 i den fælles holdning).

Det har desuden skønnet, at denne formodning om afståelse af udøvende kunstneres rettigheder ikke kun bør gælde for skriftlige kontrakter, men også når der er tale om en mundtlig kontrakt. Det har derfor fjernet kravet om, at en kontrakt skal være indgået skriftligt (artikel 2, stk. 5, i den fælles holdning).

Rådet har ligeledes åbnet mulighed for, at medlemsstaterne kan indføre en lignende bestemmelse om formodning for forbindelserne mellem ophavsmand og producenter af film (artikel 2, stk. 6, i den fælles holdning).

For at tage hensyn til visse aspekter af en medlemsstats lovgivning har Rådet givet medlemsstaterne mulighed for at bestemme, at undertegnelsen af en kontrakt mellem en udøvende kunstner og en filmproducent om produktion af en film indebærer tilladelse til udlejning, forudsat at der i denne kontrakt er fastsat et rimeligt vederlag (artikel 2, stk. 7, i den fælles holdning).

Rådet har desuden givet medlemsstaterne mulighed for at bestemme, at sidstnævnte bestemmelse skal finde tilsvarende anvendelse på de rettigheder, der er nævnt i direktivets kapitel II (artikel 2, stk. 7, i den fælles holdning). Denne mulighed er sammen med nittende betragtning i den fælles holdning i fuld overensstemmelse med det princip, der ligger bag Europa-Parlamentets ændringsforslag nr. 19 og 21.

Endelig vil de udøvende kunstnere i visse medlemsstater først kunne drage fordel af visse af de rettigheder, som direktivet giver, fra datoen for dettes gennemførelse, selv om de eventuelt har givet tilladelse til udnyttelse af den pågældende film inden denne dato; Rådet har taget højde for denne situation ved at give medlemsstaterne mulighed for at fastsætte, at udøvende kunstnere i denne situation formodes at have overdraget den nye eneret (artikel 13, stk. 7, i den fælles holdning).

8. Kommissionen har indarbejdet indholdet af de ændringer, som Europa-Parlamentet havde foreslået vedrørende artikel 3 (ændringsforslag nr. 14 og 39).

Rådet har også medtaget indholdet af disse ændringer, men med visse justeringer.

Rådet har begrænset denne artikel til kun at omfatte udlejningsrettigheder, men ikke udlånsrettigheder (artikel 4 i den fælles holdning), i betragtning af de indskrænkninger, som direktivet (artikel 5 i den fælles holdning) indfører i eneretten til udlån.

Desuden har Rådet præciseret rækkevidden af denne artikel for på den ene side ophavsmænd og udøvende kunstnere og på den anden side producer af fonogrammer og film, idet der er indføjet en bestemmelse om, at det er, når de førstnævnte har overført eller overdraget deres udlejningsrettigheder til sidstnævnte, at de førstnævnte bevarer retten til at oppebære et rimeligt vederlag for udlejningen (artikel 4, stk. 1, i den fælles holdning).

For så vidt angår Europa-Parlamentets ændringsforslag om, at indehaverens andel af vederlaget skal være proportionalt med hans/hendes bidrag til værket, har Rådet, ud fra den betragtning, at det er vanskeligt at afgøre nøjagtigt, hvor stor en del af værket der kan tilskrives hver enkelt af indehaverne af rettigheder til et fonogram eller til en film, fundet det mere hensigtsmæssigt at bestemme, at der ved fastsættelsen af vederlaget skal tages hensyn til, i hvor høj grad de pågældende indehavere har bidraget til værket (syttende betragtning i den fælles holdning).

For at skabe større klarhed har Rådet lavet separate stykker for princippet om retten til at oppebære et rimeligt vederlag for udlejning (artikel 4, stk. 1, i den fælles holdning), for princippet om, at man ikke kan give afkald på denne ret (artikel 4, stk. 2), for princippet om, at rettighederne kan overføres eller overdrages, eller at der kan gives licenser til udnyttelse heraf ved kontrakt (artikel 2, stk. 4), samt for muligheden af at lade denne ret forvalte af rettighedshaverorganisationer (artikel 4, stk. 3).

Af hensyn til nogle medlemsstaters betænkeligheder ved den grad af frihed, som de får til at anvende visse aspekter af denne artikel, har Rådet tilføjet et stk. 4 til artikel 4 i den fælles holdning.

9. Europa-Parlamentet har ikke foreslået ændringer til artikel 4 i direktivforslaget; Kommissionen har heller ikke ændret sit forslag til denne artikel.

I Rådet har to holdninger gjort sig gældende: den ene består i at støtte Kommissionens forslag om at indføre eneret til udlån, men med mulighed for at medlemsstaterne kan gøre indskrænkninger i denne ret på helt fastlagte betingelser; den anden består i fuldstændig at udelukke udlån fra direktivets anvendelsesområde, i betragtning af den rolle, de offentlige biblioteker spiller specielt i medlemsstaternes kulturpolitik. Rådet har som et kompromis mellem disse forskellige opfattelser accepteret en løsning, der ligger tæt op ad den første opfattelse, men med mere smidige betingelser for fastsættelse af indskrænkninger.

I den fælles holdning fastlagt af Rådet bekræftes princippet om eneret til udlån (artikel 1, stk. 1), samt mulighed for at medlemsstaterne kan gøre indskrænkninger i denne eneret, såfremt i det mindste ophavsmændene oppebærer vederlag for sådant udlån (artikel 5, stk. 1, i den fælles holdning). Rådet har tilføjet, at medlemsstaterne får mulighed for at fastsætte dette vederlag under hensyn til deres målsætninger for fremme af kulturen.

Rådet har ligeledes præciseret medlemsstaternes forpligtelse til i det mindste for ophavsmændenes vedkommende at indføre et vederlag, hvis de ikke anvender eneret til udlån for fonogrammer, film og edb-programmer (artikel 5, stk. 2, i den fælles holdning).

Et andet element i kompromisløsningen er, at medlemsstaterne får mulighed for at fritage visse kategorier af institutioner for at betale det nævnte vederlag (artikel 5, stk. 3, i den fælles holdning).

Som et sidste element i kompromisløsningen skal Kommissionen inden for tre år efter direktivets gennemførelse udarbejde en rapport om offentlige udlån i Fællesskabet (artikel 5, stk. 4, i den fælles holdning).

10. Europa-Parlamentet foreslog at tilføje et stykke 2 i artikel 11 i direktivforslaget (ændringsforslag nr. 35).

Kommissionen accepterede denne ændring i sit ændrede forslag, men tilføjede en bestemmelse med mulighed for, at de, der lovligt har erhvervet værker med henblik på udlejning eller udlån inden datoen for direktivets gennemførelse, fortsat kan udleje eller udlåne dem efter denne dato, uden at skulle indhente udtrykkelig tilladelse fra rettighedshaverne (artikel 11, stk. 2, i det ændrede forslag).

Rådet har medtaget sidstnævnte tilføjelse fra Kommissionen som et separat stykke (artikel 13, stk. 3, i den fælles holdning). Det har tilføjet en bestemmelse om, at medlemsstaterne får mulighed for at fastsætte

et rimeligt vederlag for udlejning eller udlån, navnlig hvis værket er en digitaloptagelse. Kommissionens tilføjelse skulle give en vis retssikkerhed for dem, der lovligt har erhvervet de pågældende værker med henblik på udlejning eller udlån; Rådets supplerende bestemmelse giver rettighedshaverne mulighed for at oppebære et rimeligt vederlag som modydelse, navnlig for digitaloptagelser, som kan udlejes og udlånes i mange år, uden at kvaliteten forringes.

Med hensyn til Europa-Parlamentets ændringsforslag som sådan om en frist på tre år fra direktivets gennemførelse for de pågældende parter til genbehandling af deres gensidige aftaler for at tilpasse dem direktivet, har Rådet foretaget visse ændringer. Det har for det første bekræftet princippet, at direktivet kun berører kontrakter indgået inden direktivets vedtagelse på de i direktivet fastsatte betingelser (artikel 13, stk. 6, i den fælles holdning); disse betingelser vedrører retten til et vederlag som omhandlet i forslagets artikel 3 (artikel 4 i den fælles holdning). Medlemsstaterne har ret til at udskyde gyldigheden af denne rettighed indtil tre år efter direktivets gennemførelse (artikel 13, stk. 8, i den fælles holdning); det er meningen, at denne mulighed skal begrænse antallet af genbehandlede kontrakter og vedrører både dem, der er indgået inden datoen for direktivets gennemførelse og dem, der er indgået efter denne dato. For at fonogram- og filmproducenter ikke skal komme til at stå i en juridisk usikker situation f.eks.

når det er umuligt eller næsten umuligt at finde de pågældende ophavs-
mænd eller kunstnere, kan ophavsmænd og kunstnere, der har indgået en
kontrakt inden datoen for direktivets gennemførelse, forelægge en
anmodning inden den 1. januar 1997 om en tilpasning af deres kontrakt
til retten til et rimeligt vederlag for udlejning, i modsat fald bort-
falder denne ret (artikel 13, stk. 9, i den fælles holdning). For at
undgå at den ene eller anden part lægger hindringer i vejen for fast-
sættelsen af dette vederlag ved at indtage en urimelig holdning, har
Rådet givet medlemsstaterne mulighed for at fastsætte vederlagets
størrelse, hvis rettighedshaverne ikke kan blive enige (artikel 13,
stk. 9, i den fælles holdning).

Rådet har suppleret artiklen ⁷⁾ med et stykke, hvorefter direktivet
ikke berører udnyttelser, der har fundet sted inden direktivets gennem-
førelse (artikel 13, stk. 2, i den fælles holdning); bestemmelsen
bygger på artikel 9, stk. 2, i Rådets direktiv 91/250/EØF af
14. maj 1991 om retlig beskyttelse af edb-programmer ⁸⁾.

---

7) Se ligeledes punkt 3, 6 og 7 ovenfor for så vidt angår stk. 1, 4, 5 og 7 i
artikel 13 i den fælles holdning.

8) EFT nr. L 122 af 17.5.1991, s. 42.

IV. Redaktionelle ændringer

11. Endelig har Kommissionen og Rådet foretaget en række redaktionelle ændringer i flere af direktivets bestemmelser og betragtninger, for at gøre meningen tydeligere.

V. Kommissionens holdning

12. Kommissionen har inden for rammerne af et samlet kompromis accepteret alle elementer i Rådets fælles holdning.
